

СТУДЕНТСКИ КОРАК

ФИНАНСИЈСКИ КОНТРОЛОР ТИЈАНА ТОМИЋ О ПУТУ ЖЕНА КА
ВИСОКОМ ПОЛОЖАЈУ У ВЕЛИКИМ КОМПАНИЈАМА

У жељи за успјехом не смијемо изгубити себе

■ Мајка сам два дјечака којима је сада, више него икада, потребно друштво за игру. Усклађивање приватних обавеза са пословним је доста тешко, али поново се враћам на љубав – када има те двије обавезе које волите, онда се увијек нађе баланс, и ништа дугорочно не трпи – каже Томић

На челу многих великих компанија углавном се не налазе жене. Према подацима Европског института за равноправност полова, у Европској унији је 2015. године у управним одборима 600 највећих компанија било само 25 одсто жена, док је у Црној Гори, како показује истраживање Уније послодаваца Црне Горе, овај вид запослења достигло само 9.3 одсто жена. Ипак, постоје и оне које су успјеле да се изборе за бољи положај уз много труда. Финансијски контролор мултинационалне компаније Securitas Montenegro Тијана Томић, има завидну каријеру. Томић је завршила Економски факултет у Подгорици, у Securitasу ради већ десет година, а иза ње су, како каже, године напорног рада и личног усавршавања.

„Пут до позиције на којој сам сада био је јако изазован и захтјеван. Почела сам као приправник у Заводу за статистику, а затим и волонтира да бих се могла бавити послови-

Тијана Томић

ма рачуноводства”, прича Томић.

Иако ради у компанији у којој су претежно запослени мушкарци, никада није осјетила постојање родне дискриминације.

„Сматрам да посао којим се бавим жене раде убједљиво боље, тако да нисам осјетила да ми је ukazано мање поштовања него што би било ukazано мушкарцу на истој позицији. Родна дискриминација, према мом мишљењу, у великим компанијама више није толико заступљена. На одговорним позицијама имамо све више жена.”

Којим год послом се

бавили, увијек ћемо имати јаку конкуренцију. Томић објашњава који фактор нам даје предност у односу на остале.

„Да бисте се издвојили из масе, морате осјећати љубав према свом послу. Када нешто волите онда константно учите, усавршаваате се и ништа вам не представља напор. Тада постајете професионалац који тежи да буде најбољи у ономе чиме се бави.”

Она сматра да је најважнија особина неког ко жели да оствари успјех спремност за учење, прихватање нових знања, али и наглашава колико је важно не поклекнути пред искушењима која нас сустижу.

„Битно је да човјек у жељи за успјехом не изгуби себе, да остане вјеран својим убјеђењима и мјерилима вриједности”, оцењује

наша саговорница.

Када сте жена на одговорној позицији, балансирање породичних и професионалних обавеза може бити тешко. Међутим, како каже Томић, за све постоји начин.

„Мајка сам два дјечака којима је сада, више него икада, потребно друштво за игру. Усклађивање приватних обавеза са пословним је доста тешко, али поново се враћам на љубав – када имате двије обавезе које волите, онда се увијек нађе баланс, и ништа дугорочно не трпи.”

Она је упутила савјет свим младим женама на путу ка успјеху:

„Морате бити спремни на жртву и на изазове, успјех не долази преко ноћи. Радите на себи, али прије свега, уживајте у ономе чиме се бавите.”

Ива Драшковић

ПРАВО МЈЕСТО ЗА СВЕ ЉУДЕ КОЈИ ЖЕЛЕ ПОБЈЕЋИ ОД
ЉЕТЊЕГ ЖАМОРА НА ЦРНОГОРСКОЈ ОБАЛИ

Градић Бигова

Бигова – оаза мира у малом

У сјенци Будве и Тивта, простирући се у загрљају околних брда, налази се још један скривени драгуљ црногорске обале, Бигово (или Бигова). То је насељено рибарско мјесто – лука, познато по љековитом блату (палеоиди), откривеном на самом крају залива Бигове, каменој плажи, доброј риби и рибарским фештама.

Главна предност морске обале у долини Грбља јесте изолованост од бучних туристичких подручја. Самим тиме, Бигова је право мјесто за све људе који желе побјећи од љетњег жамора који влада на црногорској обали. Мјесто кроз које су прошле различите генерације – пензионери који свој заслужени одмор проводе управо у овој оази мира, породице које се склањају од ужурбаног градског живота, и парови који романтику могу осјетити и при предивним призорима заласка сунца изнад прозирног мора Бигова.

У околини насеља налазе се и ископине старог грчког града – Грисполиса. Један од „домаћина” Бигова, Пеђа Лазаревић, поносно је указао на чињеницу да „Бигово можда и није велико, историјски значајно мјесто у Црној Гори, али јесте најближе мјесто његовом срцу јер је у њему одрастао заједно са својим читавим братством.”

У овом дијелу земље постоје углавном пољоприв-

редна земљишта (виногради, баште и маслиници), а уз обалу постоји неколико вила и кућа за одмор. Зато је морска вода на тим мјестима врло чиста.

Једна од морских легенди Бигова с којом локални становници поздрављају туристе јесте да су се у прошлости гусари управо ту сакривали од олуја, како би одмарали од пљачке мора, док се сада на таласима љуљају рибарски бродови и јахте богатих туриста.

Веома је популарно међу руским становницима, који све више насељавају обалу Бигова, како својим јахтама, тако и раскошним вилама. Тако смо имали и прилику да упознамо руску пјесникињу Евгенију Мајоров, која се често враћа овом мјесту јер у њему проналази инспирацију.

„Сва моја креативност проишлази из љубави, разумијевања и мира, тишине. И то је управо оно што ми долазак овдје пружа. Зато остајем”, казала нам је Мајоров.

Уз праву морску тишину пропраћену шумом таласа, мирисек уловљене рибе који долази из околних ресторана, прекривени плавим небом које је разапето као платно и прикачено за врхове планина, нико не може остати равнодушан према чарима које пружа ово старо рибарско село, Бигово.

Анастасија Вујовић

ЛАЗАР МАКСИМОВИЋ: WORK & TRAVEL ИСКУСТВО

Амерички сан из студентске перспективе

СУСРЕТ СА КОШАРКАШЕМ
НИКОЛОМ ЖИЖИЋЕМ

Барселонин дрес није лако носити

ИНТЕРНЕТ И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ ИЗ УГЛА МЛАДИХ И
ПСИХОЛОГА ДАРИЈЕ ВУКОВИЋ

Постајемо заробљеници модерне технологије

КРИСТИНА РАКОЧЕВИЋ, ЦРНОГОРСКА
РЕПРЕЗЕНТАТИВКА У АТЛЕТИЦИ

Кристина Ракочевић

Савјети професора и тренера на првом мјесту

Бисер црногорске атлетике **Кристина Ракочевић** једна је од најбољих црногорских атлетичарки у новијој спортој историји наше земље. Некадашња свјетска јуниорка у бацању диска вратила се са припрема из јужноамеричког Стеленбоша, а у Штокхолму наставља са тренинзима.

Са црногорском репрезентативком у атлетици разговарали смо о протеклој години и постигнутим резултатима.

Још једна успјешна година је иза Вас. Који је Ваш највећи успјех у прошлој сезони?

– Ове године сам освојила злато у бацању кугле и сребро у бацању диска на Играма малих земаља Европе које су се први пут одржале у Црној Гори. Била сам шеста на Европском првенству у Шведској у бацању диска и освојила сам сребро на Балканском првенству за сениоре које се одржало у Бугарској. Највећи прошлогодишњи успјех је то што сам добила бесплатно школовање на универзитету у Америци, тачније Университету оф Миами.

Јесте ли успјели поправити свој лични рекорд?

– Нисам успјела да поправим лични рекорд у бацању диска, али се надам да ћу ове године направити већи помак. Док сам у кугли поставила нови лични и државни рекорд - 15,44.

У којем клубу сте тренутно и како се припремате за следећу сезону?

– За ову сезону се припремам у Америци, наступам за колеџ, док сам формално у ат-

летском клубу 'Подгорица'.

Које такмичење Вас је учинило најпоноснијом?

– Најпоноснијом ме дефинитивно учинило Свјетско првенство 2016. када сам освојила златну медаљу. А исто сам била поносна на своју прву медаљу са Балканског првенства давне 2013.

Које циљеве сте поставили пред собом у 2020. години?

– Од 2020. не очекујем много, али очекујем скромно. Била бих срећна када би ме здравље послужило као и до сада, а резултати ће доћи само дебелим радом и трудом. Свакако ћу дати све од себе да изборим норму за Олимпијске игре у Токију овог лjeta.

Шта бисте поручили младим атлетичарима и атлетичаркама у Црној Гори?

– У Црној Гори је атлетика и даље у фази развијања и препознавања. Дјеци препоручујем да слушају своје професоре и тренере, да се свакако баве било којим спортом који воле и да се од малена науче фер игри.

Да ли је Савез урадио нешто по питању побољшања услова за рад атлетичара?

– Мислим да се Савез из године у годину све више труди да побољша атлетику у Црној Гори. Наравно ту је још много других фактора који би могли да помогну. На првом мјесту држава и град Подгорица, за изградњу атлетске стазе и стадиона, јер је Подгорица једини главни град у Европи који нема такве услове.

Анастасија Магделинић

ИНТЕРНЕТ И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ ИЗ УГЛА МЛАДИХ И ПСИХОЛОГА ДАРИЈЕ ВУКОВИЋ

Постајемо заробљеници модерне технологије

■ Захваљујући друштвеним мрежама чујем се са пријатељима и родбином из иностранства, што без посредства интернета и друштвених мрежа сигурно не бих могла – каже Нина

■ На друштвеним мрежама проводим од пет до осам сати дневно и не сматрам то губљењем времена – каже Иван

■ Сматрам да у наше животе треба вратити спонтаност и заједништво, које се изгубило у овом модерном и виртуелном свијету...”, каже Вуковић

Друштвене мреже и интернет данас нешто су без чега не можемо започети дан. Већина људи након буђења узме телефон, прелиста Фејсбук странице, Инстаграм и провјери поруке. Друштвене мреже су главни извор информација и података о бројним стварима. Пословни свијет без друштвених мрежа теже би функционисао, а продаја и промоција без њиховог посредства не би били овако доступни.

О интернет навикама говоримо са **Нином** (19) из Будве, **Иваном** (18) из Бара и психологом **Даријом Вуковићем**, из Будве.

Када сте се први пут сусрели са друштвеним мрежама и интернетом?

Нина - Компјутер смо купили када сам имала четири године, за потребе маркета који смо тада имали. Проводила сам вријеме играјући неке игрице на компјутеру и учећи преко интернета слова, бројеве и слично, друштвене мреже тада нису постојале. Морали смо да уплатимо интернет за одређен број сати и спроводио се путем телефонског кабла.

Иван - Први пут сам се сусрео са интернетом и друштвеним мрежама са својих 12 година, а томе је највише допринио утицај друштва.

Присутни сте данас на скоро свим друштвеним мрежама. Колико Вам то времена одузима и да ли сматрате да је то губљење времена?

Нина - Данас је то један од главних видова комуницирања. Захваљујући друштвеним мрежама чујем се са пријатељима и родбином из иностранства, што без посредства интернета и друштвених мрежа сигурно не бих могла. За мене то није губљење времена јер доста корисних ствари одрадим, али може да буде губљење времена уколико искључиво листате фотографије или играте игрице на интернету.

Иван - На друштвеним мрежама проводим од пет до осам сати дневно и не сматрам то губљењем времена.

Коју од друштвених мрежа најчешће користите?

Нина - Углавном користим Инстаграм за дружење и комуницирање са пријатељима, за листање фотографија и „туђих живота”, а користим и WhatsApp за прикупљање материјала од колега са факултета и слично, јер због подржавања великих докумената WhatsApp је најпрактичнији и најбољи.

Иван - Највише користим Инстаграм, а разлог је тај што има највише занимљивих ствари и страница.

Шта највише читате/гледате док сте на друштвеним мрежама?

Нина - Зависи. Листам фотографије на Инстаграму или Фејсбуку, али и на Chrome - у тражим све што ме у том тренутку интересује - податке о спорту, утакмицама, дешавањима у граду, све

Нина из Будве

Иван из Бара

(Не)разумијевање дигиталне генерације

О бољем разумијевању дигиталне генерације и њиховом приступу друштвеним мрежама, психолошкиња Дарија Вуковић, из Будве, упозорава на чињеницу да „модерна технологија, уместо да омогући слободу избора доводи до тога да постанемо њени заробљеници”.

„Сматрам да у наше животе треба вратити спонтаност и заједништво, које се изгубило у овом модерном и виртуелном свијету...”, каже Вуковић.

Она додаје да проблем некад треба тра-

жити у појму родитељског ауторитета.

„Основна улога родитеља је да дјеци помогну, охрабре их и препознају њихове потенцијале. Чињеница је да су данас родитељи углавном окупирани послом и много раде, па самим тим и мање времена проводе са дјецом. Мада, често није ни битна количина, већ квалитет тог времена. Некад родитељи проведу и цијели дан са дјецом, а да то нема ефекта, док је у неким случајевима довољно и неколико сати да се постигне прави резултат”, сматра Вуковић.

што ми је потребно за факултет.

Иван - Углавном читам спортске чланке.

Да ли читате новине на интернету и који тип портала најчешће посјећујете?

Нина - Читам новине искључиво ако знам да има нешто интересантно у њима” (смијех). Пратим локални портал, да видим дешавања у мом граду. Пратим и стање на путевима, пошто је у последње вријеме било доста удеса и одрона, па да знам шта ме чека ако негдје кренем.

Иван - Новине ријетко кад читам преко интернета, али ако читам то су углавном национални и регионални портали.

А да ли мислите да друштвене мреже нису безбједне?

Нина - Уопште нису, узимање великог броја података при прављењу било ког налога одмах доводи у опасност приватност те особе. Такође, фотографије на друштвеним мрежама могу бити лако „преотете” и „злоупотребљене”.

Иван - Не сматрам да нису безбјед-

не, по мени су баш кул.

Данас интернет омогућава обављање бројних послова и ствара могућност дистрибуције, промоције и зараде. Поред тога доноси са собом нова „занимања” као што су јутјубери, блогери и слично. Какво је Ваше мишљење о тим занимањима?

Нина - Писање блога тј. онлајн дневника је данас брза и лака зарада. Неки то раде искључиво из економске користи, а неки из хобија и није им циљ зарада. Мислим да су поједини индивидуални блогови трач рубрике које преносе личне ставове и безнадежне догађаје, али има и оних који служе едукацији и преносе предивне поруке. Што се тиче јутјубера, мислим да је лоше што је то лако доступно дјеци јер поједини јутјубери користе ружне ријечи и имају лоше ставове, а њихову публику углавном чине дјеца од 10 до 12 година.

Иван - Немам ништа против тих занимања, свако на свој начин покушава да заради новац. Такав начин зараде је по мени тренутно најбољи у свијету.

Ања Станишић

СУСРЕТ СА КОШАРКАШЕМ НИКОЛОМ ЖИЖИЋЕМ

Барселонин дрес није лако носити

■ Као најдражи моменат истакао бих учешће на „All star Jordan Brand classic”. Крочити на паркет „Barclays” центра у Њујорку и надметати се са најбољим свјетским играчима моје генерације је нешто специјално — каже Жижић

Деветнаестогодишњи кошаркаш из Црне Горе **Никола Жижић** живи у Шпанији и своју каријеру гради у кошаркашком клубу „Барселона” већ пет година. Узор је многим дјечама са простора Балкана али и у граду у којем тренутно живи. Жижић говори о свом професионалном и свакодневном животу у великом граду, као и каријери у познатом клубу какав је „Барселона”.

Никола кошарку тренира од седме године и сјећа се како је прве кораке направио у подгоричким школама кошарке „Топ тен”, затим „Подгорица” и „Цокер”. Након седам година тренирања у својој земљи одлази у Шпанију, гдје започиње професионалну каријеру.

● **Када сте почели да тренирате кошарку, као дјечак, да ли сте помислили да то може бити Ваше професионално опредјељење у будућности?**

– Одувијек сам волио кошарку и од самог почетка сам био знатно виши од својих вршњака са којима сам тренирао. Истина је да сам одувијек имао сан да будем професионални кошаркаш. Посветио сам се тренинзима и радио сам на себи, што је, вјерујем, и допринијело остварењу мог сна.

● **Били сте заиста млади када сте добили понуду за „Барселону” и када сте отишли од куће. Колико је било тешко напустити дом?**

– Била је то огромна промјена. Цијели процес навикавања био је изузетно тежак. Посебно тешко је било одвојити се од породице. Није било лако за младог човјека искусити нову културу, живјети са људима које не познаје и учити нови језик.

● **С обзиром на то да Вам прилагођавање на нову средину и нови начин живота није било лако, да ли сте имали некога ко Вам је помогао приликом тог процеса?**

– На сву срећу за клуб је наступало неколико играча са наших простора од којих ми је највише помогао Милован Драшковић, који ми је у сложеним тренуцима пружао велику подршку, давао савјете и олакшао да пребродим напорну фазу адаптације.

● **Које су разлике у тренинжном процесу између Црне Горе и Шпаније?**

Никола Жижић

– У Шпанији се игра другачија кошарка него у Црној Гори. Доста је бржи темпо, игра се заснива на транзицији и течној протоку лопте. Самим тим је и тренажни процес другачији. Много се раније почиње са учењем тактичких ствари и екипних спремања, док је код нас у Црној Гори фокус на индивидуалном раду и развоју.

● **Сигурно сте поносни на Вашу досадашња постигнућа. Реците нам, какав је осјећај носити Барселонин дрес?**

– Веома лијепо искуство и много сам захваљан што носим униформу једног дивног тима дуго низ година. Барселонин дрес није лак за

носити. Навијачи се са великим очекивањима опходе према играчима и клубу, што подразумијева велики притисак.

● **Ви сте други играч у историји јуниорске Евролиге који је наступао четири године, а имате и титулу из тог такмичења у својој биографији. Који Вам је најдражи догађај у досадашњој каријери?**

– Као најдражи моменат истакао бих учешће на „All star Jordan Brand classic”. Крочити на паркет „Barclays” центра у Њујорку и надметати се са најбољим свјетским играчима моје генерације је нешто специјално.

● **Прошли сте све млађе категорије наше**

репрезентације и били сте на ширем списку селектора А репрезентације Црне Горе за квалификације 2018. године. Како је то бити одабран да представљаш своју државу?

– Драго ми је што имам прилику да представљам оно што је моје и земљу у којој сам рођен. Шири списак је знак да сам на правом путу и да вриједим као играч. Наравно, увијек желим више.

● **Имате ли узора?**

– Родитељи су ми од самог почетка показивали видео снимке како су играли старији кошаркаши, још из репрезентације Југославије. Захваљујући томе мој највећи кошаркашки узор је **Владе Дивац**, а стил игре је налик његовом, „old school”.

● **Како проводите слободно вријеме у граду архитектуре и умјетности?**

– Колико год истраживали овај град, никада нећете стићи да га истражите. Због тога волим шетњу у добром друштву по, за мене, још неистраженим дјеловима града. У мору напорних обавеза мораш издвојити вријеме за себе.

● **Уколико се одлучимо за посјету Барселони, која мјеста нам препоручујете да обиђемо?**

– У овом граду треба посјетити што више добро познатих туристичких мјеста и историјских знаменитости, али ја бих истакао Акваријум који је највећи у Европи, видиковац Монжуик одакле се види читаву Барселону, затим добро познату цркву Саграда Фамилија коју је пројектовао Гауди, као и Гаудијев Парк Гуел, у ком се налази и Гаудијева кућа-музеј јер заиста вриједи видјети све што је он икада створио.

● **С обзиром на то да сте у основној школи били одлични из књижевности, шта мислите, чиме би се бавили данас, да не играте кошарку?**

– Да нисам кошаркаш, сигурно бих се посветио факулету. Волим да пишем, одувијек сам желио да се опробам у томе, кажу ми да имам талента... Тако да, можда једног дана, што да не... (смјех)

Дамјан Никчевић

СА РИСТОМ ДРОБЊАКОМ ВАН АТЛЕТСКЕ СТАЗЕ

Зацртајте себи циљ и не обазирите се на препреке

Љубав према краљици спорта родила се после освајања првог мјеста на државном такмичењу. Након тог резултата, **Ристо Дробњак** је почео озбиљно да се бави атлетиком. Постао је члан АК Јединство из Бијелог Поља. Убрзо је направио врхунске резултате и оборио државни рекорд у бацању кугле. Највећа подршка на том путу била му је породица.

„Када сам имао проблема са повредама, они су једини били ту”, наводи Дробњак.

На питање како је успио да преброди све препреке у току тренинга, одговара: „Тако што сам себи зацртао циљ, без обзира на препреке у животу. Код нас су изузетно тешки услови за тренинг па самим тим резултати које постижем су од великог значаја за град и државу.”

Признаје да је више пута помислио да одустане. „Долазе и ти тре-

Ристо Дробњак

„Успјех на који је, каже, највише поносан је освајање трећег мјеста на Балканском првенству.

нуци када су резултати лоши или имате повреде које су саставни дио сваког спортисте. Ја сам тачно прије годину дана сломио руку, али се нисам предао, да би се после годину дана опоравка вратио и заузео треће мјесто на Балкану и 16. на првенству Европе”.

Мотивацију налази у представљању државе на највећим такмичењима, Олимпијским играма.

„Имам свој сан, да једног дана освојим неку од медаља на Олимпијским играма”, отворен је

Дробњак. Многи славни свјетски спортисти често говоре о својим ритуалима, прије и за вријеме меча, па је ово питање било неизоставно за нашег саговорника.

„Ништа посебно, само фокус на такмичење, ментални склоп. Гледам само да будем растерећен и опуштен. Неколико дана пред такмичење смањујем темпо тренинга, а посљедњи дан уопште не тренирам, како бих се што боље одморио за такмичење и постигао најбољи могући резултат.”

Успјех на који је, каже, највише поносан је освајање трећег мјеста на Балканском првенству.

Дробњак закључује да је неопходно бринути се о свом здрављу и одвојити вријеме за себе.

„Тренинг или кратка шетња сваког дана је мој савјет за здрав живот”, савјетује Дробњак.

ЛАЗАР МАКСИМОВИЋ WORK & TRAVEL ИСКУСТВО

Амерички сан из студентске перспективе

■ Још више сам заволио Црну Гору баш због тога што сам схватио да нас „кашњење” за свијетом у неки руку чини јединственим и здравим окружењем за живот. Наравно, Црна Гора и те како мора да ради по питању животног стандарда

„Work and Travel” је међународни програм културне размјене, намјењен студентима који желе да краткотрајно живе и раде у Сједињеним Америчким Државама. Један је од најпопуларнијих програма међу студентима, те број заинтересованих за пријаву стално расте. Студент Факултета политичких наука Лазар Максимовић је уз помоћ овог програма своје лјето провео у Мертл Бичу, граду у Јужној Каролини.

● **Шта је био главни мотив Вашег одласка на „Work and Travel” програм?**

– Главни мотив је био излазак из комфорт зоне. Пробати нешто ново изван граница Црне Горе. Такође, ту је пресудан и фактор осамостаљења гдје је програм идеалан начин да на одређени период будете независни од родитеља.

● **Нашта треба обратити пажњу приликом избора агенције за одлазак?**

– Избор агенције представља једну од кључних фаза приликом одређања за „Work and Travel” Пожељно је веома добро распитати се, најприје чути искуства других студената. Епитет најпознатије агенције у датом тренутку не мора значити да је и најбоља. Свакако - добра информисаност је кључ. Међутим, избор агенција вам не гарантује да ћете добро проћи. У игри су и други факто-

ри као што је знање језика, дестинација коју сте изабрали, као и посао.

● **Које су најчешће грешке приликом одласка на Ворк анд Травел?**

– Највећом грешком сматрам то што одмах нисам напустио то мјесто и одлетио на неко друго. Шалу на страну, то и није тако једноставно јер су и игри спонзори који брину о вама, а са друге стране и послодавац код кога сте „заказали” да радите преко лjeta. Такође, новац. Чувајте свој новац. Постоји много станодавца који желе да вас преваре тако што вам траже унапријед кирију и депозит који износи и по 300 еура. Имајући у виду да сте већ дали око 2000 еура за програм, водите рачуна о трошковима.

● **Ваша искуства везана за додатни посао, да ли је неопходан?**

– У Америци сам радио два посла, јер сам схватио да са једним нећу успјети да покријем ренту (која износи 100 долара недељно), храну, изласке, а и на крају зараду коју ћу донијети у Црну Гору. Неко има среће да и са првим послом оствари све што је замислио, али то звучи готово немогуће. Зато сам пронашао други посао који сам радио у пријеподневним часовима. Био сам басер тј. склањао сам за гостима тањире и чаше, чистио столове, суђе носио на прање, често и прао. Једном ријечју - напорно. Из-

зетно напорно, јер сам са првог посла одмах трчао на други што је довело до тога да радим 16 сати дневно.

● **Које послове бисте препоручили будућим полазницима програма?**

– Што се тиче послова постоји широки спектар. Сви послови који се могу окарактерисати као сезонски, односно послови у угостиљству и туризму су врло тражени. Посао сервера из мог искуства доноси највећи приход. Међутим, све зависи и од ресторана у којем сте запослени. Како је категорисан, коју храну услужује, на каквој локацији се налази. Такође, ту си и гости, тј. њихова платежна моћ.

● **Шта Вам је највише недостајало у иностранству?**

– Да будем искрен нисам осјећао толики жал за породицом. Чули смо се свакодневно преко видео позива тако да је та физичка баријера на неки начин била уклоњена, мада сам први пут осјетио носталгију за својим народом и храном, пријатељима. Још више сам заволио Црну Гору баш због тога што сам схватио да нас „кашњење” за свијетом у неки руку чини јединственим и здравим окружењем за живот. Наравно, Црна Гора и те како мора да ради по питању животног стандарда.

● **Каква су искуства сада, након што сте се вратили?**

Лазар у Мертл Бичу

– Искуства су помијешана, различита, како добра, тако и лоша. Још нисам свјестан мјеста на којем сам провео три мјесеца и колики је утицај то извршило на мене. Као да сам живио епизоду трагикомичних ситуација. Одређени дани су ми пролазили у весељу и смијеху, док са друге стране неке су биљежиле жустре расправе с колегама с посла. Судар менталитета - тако бих најбоље описао.

● **Када се осврнете на све, жалите ли због нечега? Да ли се бисте се опет одлучили за „Work and Travel” програм?**

– Планирам да се поново пријавим за одлазак, првенствено због

себе јер тежим ка осамостаљењу. Сада знам како да се понашам у одређеним ситуацијама, знам која су моја права као радника. Највише жалим што се нисам више проводио и путовао, јер то представља и поенту „Work and Travel” програма. Да зарађени новац потрошите на путовања по Америци. То што је у нашем народу овај програм конципиран као начин огромне зараде, што убити и није истина, то је друга страна приче. Зато се и дешава да велики број младих људи дође разочаран. Сада бих приступио опуштеније, јер знам процедуре, а језик сам усавршио.

Душица Калезић

БАРСЕЛОНА КУЛТУРНИ И ИСТОРИЈСКИ ЦЕНТАР СЈЕВЕРИСТОКА ШПАНИЈЕ

Срце Каталоније нестварна тачка Медитерана

■ Јужно од средњовјековног срца Барселоне, налази се Барселонета, мјесто за љубитеље плажа, сурфовања и шетње. Пет километара плаже са ситним пјеском и приобални дио краси огромно шеталиште...

Град у који сваки туриста жели опет да се врати, културни и историјски центар сјевероистока Шпаније, једна од главних лука Медитерана, Барселона, споменик је многим виртуозима који су из ње проникли и о њој писали.

Смјештени у Готском кварту, корачали смо средњовјековним уским улицама... Ово је центар старог града, а чине га неке од најстаријих грађевина у цијелој Шпанији. Здања у римско-готском стилу већином су грађена у деветнаестом и двадесетом вијеку. Цијели квартал је испресјецан улочицама и пречицама, које воде до малих тргова. Као неискусним туристима, навигација у овом дијелу је била благо проблематична.

Јужно од средњовјековног срца Барселоне, налази се Барселонета, мјесто за љубитеље плажа, сурфовања и шетње. Пет километара плаже са ситним пјеском и приобални дио краси огромно шеталиште, које је са једне стране и мари-

на. Драгуљ Барселонете је на њеној западној страни, у виду хотела „W”, грађеног на принципу емиратског „Бурј Ал Араб”, па не чуди што је фокус готово сваке фотографије из овог региона. Гледајући из воде подсећа на огромно леђно пераје ајкуле, а то, истина, и није пријатна мисао пливачима.

На сваком ћошку Барселонете су радње у којима се може изнајмити опрема за сурфовање, аматерима као што смо били ми, ово се чинило као одлична прилика. Једини проблем је био јак јужни вјетар, јер је стварао таласе од пет метара. Загазили смо у хладну октобарску воду. Море је било сурово, отежавало је сваки покушај уласка. Након напуштања обале, са даљине од 50 метара, јасно је могла да се види обалска линија града. Барселона, гледана са олујног мора је изгледала једнако магично како је описивао Сафон у својим дјелима. Ово запажање су прекидали наноси морске пјене, која се дизала због јаког

вјетра. Након полчасовне борбе са таласима, и неколико „шанси” за давање, море је побједило. Воду смо напустили и сјели на пјешчану обалу, усана плавих од хладноће, разговарајући колико је ризично уопште било ући у воду. Ову прилику је искористио кинески туриста, који је забиљежио неколико фотографија које су нам на крају путовања остале као

најбоља успомена.

Са плаже смо се отиснули западно према најпознатијем брду Барселоне – Монжуику. Посебно познато по Сјенци вјетра, Карлоса Руиса Сафона, Монжуик је дом Олимпијског стадиона, музеја Каталоније и Магичне фонтане. Сусрели смо грађане огрнуте каталонијским заставама и било их на сваком кораку. У вријеме нашег боравка ова ау-

Сурфовање у леденој води

Барселона очаравала све посјетиоце

тономна покрајина је протестовала са циљем одвајања од матичне Шпаније. И на овај начин је Барселона зрачила својом посебношћу. На једној страни био је магичан и савршен град, а на другој тужан и подложен подјелама од којих, чини се, пати скоро сваки европски центар.

Уједињеност народа се, ипак, осјети и то пред Магичном фонтаном. Сваке ноћи на овом мјесту одиграва се спек-

такуларни плес воде и свјетла и свако ко се ту задеси истински ужива у приказу.

Сваки посјетилац не крије очараност Барселоном. Овај град нуди од легенде фудбала Лионела Месија, преко највећег стадиона Камп Ноуа, до апстрактне архитектуре Гаудија и низа других историјских здања. Срце Каталоније остаје нестварна тачка Медитерана и Европе.